

Workshopverslagen

Workshop: Schade en gevolgen van seksueel misbruik bij mannen – Door Rinke Oost en Paul van Dam

Treffend in deze workshop over jong seksueel misbruik is de uitspraak van Johan Cruijff die Paul van Dam aanhaalt: 'Je gaat het pas zien als je het door hebt'. In een uur tijd gaven Paul en Rinke de 14 deelnemers inzicht in wat seksueel misbruik op jonge leeftijd met je doet. "Vanaf het eerste moment van aanraking is er verwarring, verbazing en shock en raak je van jezelf weg", legt Paul uit. "Er ontstaat een gespletenheid in jezelf, een gevoel van bevroren zijn. De dader komt tussen jou en jezelf. Door schuld en schaamte worden de geheime gebeurtenissen diep in jezelf weggestopt en ben je daar nauwelijks van bewust. Je praat er niet over en signalen worden meestal niet opgepikt. Wel zijn er allerlei lichamelijke kwalen en psychische klachten." De gevolgen op seksueel gebied duidt Paul aan als traumaseksueel, de dader is er altijd bij.

"Vaak start de zoektocht naar het verloren zelf op latere leeftijd en dat is een zwaar proces", legt Paul uit. Na gesprekken met een hulpverlener komt bij Paul het besef: 'ik ben misbruikt'.

In de daaropvolgende psychodramaopstelling laat Rinke de deelnemers ervaren wat er in de persoon precies gebeurt. Iemand die jong misbruikt is, past zijn leven aan, zodat hij geen last heeft van het misbruik. "Maar de dader zit nog in je, net als het deel dat bevroren is en het authentieke kind. En die dader moet eruit." Stap voor stap kan iemand geholpen worden om krachten in zichzelf te mobiliseren en kan de 'aanpasser' in het slachtoffer zich omdraaien naar wat hem/haar overkomen is. "Elk gesprek is een klein zaadje", legt Rinke uit. "Het is belangrijk in dit zware proces dat je als professional beschikbaar bent en beschikbaar blijft".

Boekentip: Traumaseksuologie en psychodrama door: Peter John Schouten

Animatie van wat er in een persoon gebeurt na jong seksueel misbruik op [Traumaseksualiteit. De schade en gevolgen van seksueel misbruik on Vimeo](#)

Workshop: Een zoektocht naar hulp – door Arthur Kalkhoven

In de workshop van Arthur Kalkhoven, pleger en slachtoffer van huiselijk geweld, kregen we een inkijkje in een relatie waar twee mensen enorm veel van elkaar hielden. De onmacht om een ruzie normaal te laten verlopen, zorgde altijd voor verdriet, schaamte en eenzaamheid. Er moest iets gebeuren. Arthur nam ons vervolgens mee in zijn zoektocht naar juiste hulp in een huidige maatschappij vol wachtlijsten, sociale verwachtingen, taboes, confrontatie, onbegrip en angst. Hij liet ons inzien hoe belangrijk de 'klik' is gedurende het hulpverleningstraject waar de tijd beperkt is. Want een gesprek met je therapeut mag maar één uur duren. Zijn er mogelijkheden om buiten de gebaande paden om pleger en slachtoffer echt te helpen?

Workshop: Uit het leven gegrepen – Jolanda de Zeeuw

Deelnemers werden meegenomen in het levensverhaal van een mishandeld, verwaarloosd, misbruikt en (volgens het kinderpsychiatrisch rapport) zwakbegaafd, initiatiefarm, agressiegeremd meisje dat het nooit zou redden in deze maatschappij en niet in staat zou zijn een normale lagere school te halen. Wat is er van dit meisje terecht gekomen en welke impact hebben alle vooroordelen, stempels, hokjes-denken op haar gehad?

Deelnemers gaven aan onder de indruk te zijn van haar verhaal; ze hadden kippenvel, waren emotioneel. Ze vonden het schokkend. Niet alleen alles wat Jolanda heeft meegemaakt, maar ook de fouten die zijn gemaakt door de hulpverlenende instanties. Het heeft deelnemers stof tot nadenken gegeven. Sommigen gaven aan in het vervolg beter te letten op de wijze van rapporteren.

Jolanda heeft een duidelijk boodschap meegegeven: praat met je cliënt in plaats van over je cliënt. Lever maatwerk want iedere cliënt is uniek; durf protocollen en methodieken wat meer los te laten. Denk in mogelijkheden. Wees voorzichtig met oordelen, veroordelen en conclusies trekken.

Workshop: Ted Kloosterboer

Ted Kloosterboer nam ons tijdens haar workshop mee in een verhaal over een meisje van zeven, waarbij wij noteerden wat ons opviel en met memo's de zwaarte van de signalen en/of zorgen over dit meisje aangaven. Aan het einde zou blijken dat het verhaal over het kleine meisje om Ted zelf ging. Opvallend was dat de context waarin wij als deelnemers zijn opgevoed of gesocialiseerd zijn, maakte dat we allemaal op een andere manier naar de signalen en zwaarte hiervan keken. En hierdoor ook signalen misten of juist anders interpreteerden.

De informatie die Ted bij de casus gaf, leek minimaal, maar bleek juist cruciale signalen te bevatten. Signalen die veel van ons niet hebben opgepikt. Ted nam ons ook mee in de ingewikkeldheid die bij haar speelde als kind en ook wat dat haar als kind heeft gekost. Enerzijds gered willen worden en anderzijds enorm je best doen om niet op te vallen. Door middel van aangepast gedrag, overal onzichtbaar doorheen fietsen .

Deze workshop bevestigde voor mij nog meer hoe belangrijk het is om veelvuldig met collega's te sparren en hen te consulteren als je vragen hebt. Wanneer alles aan de buitenkant normaal oogt, betekent dit niet per definitie dat dit aan de binnenkant ook zo is. De signalenwijzer van Ted Kloosterboer is hierin een hulpmiddel en heeft mij in ieder geval de ogen weer wat meer geopend.

Workshop: Het langdurige effect van een onveilige jeugd – door Mariska Susebeek

In deze workshop vertelde Mariska ons indringend over de veelheid aan lichamelijke klachten die zij heeft ondervonden na haar zeer onveilige jeugd. Het is haar ervaring dat lichamelijke problemen door professionals vaak niet gelinkt worden aan een verleden van bijvoorbeeld seksueel misbruik. Terwijl er inmiddels veel onderzoek is dat wijst op deze link. Hoe belangrijk is het, dat meer professionals dit verband leren zien en herkennen! Het was mooi om de deelnemers te horen vertellen over wat zij de volgende dag anders zouden doen na deze workshop. Een leerteambtenaar: "Vaker vragen naar hoe het thuis eigenlijk gaat." . Een Save-medewerker: "Meer tijd en aandacht om in gesprek te gaan met de kinderen." . Wat mij is bijgebleven: Jonge dieren die niet door hun ouders worden verzorgd, worden soms wel door andere volwassen dieren gelinkt, waardoor ze het veel beter overleven. Hoe kunnen we onze kinderen dit bieden, vanuit welke rol dan ook, als buurvrouw of professional: deze plaatsvervangende (lichamelijke) koestering.